

Enskilt avlopp – För dig som planerar att bygga eller förbättra en avloppsanläggning eller installera toalett

Tillstånd/Anmälan

Utsläpp av avloppsvatten regleras i miljöbalken. Det har sedan 1969 ställts krav på längre gående rening än slamavskiljning (trekammарbrunn) och sedan 2016 har nya allmänna råd inneburit skärpning av kraven. Om du bygger ett avlopp utan vattentoalett, eller bygger om befintligt avlopp krävs en anmälan enligt miljöbalken. Installation av WC är tillståndspliktigt, liksom avlopp utan WC samt installation av förmultningstoalett och liknande inom vissa tätbebyggda områden. Avgift tas ut för handläggning enligt taxa fastställd av kommunfullmäktige. Ex på priser 2024: *Avloppsanläggning med WC 8608 kr, Avloppsanläggning utan WC 6456 kr.*

Miljöbalken och allmänna råd

Miljö- och byggnadsnämnden bedriver tillsyn och prövning av enskilda avlopp i kommunen. Tillsyn och prövning av enskilda avlopp tar stöd i Havs- och vattenmyndighetens allmänna råd samt Länsstyrelsens GIS-verktyg för prövning och tillsyn av små avloppsanläggningar. En bedömning görs i varje enskilt fall. En avloppsanläggning ska som minst klara normal skyddsnivå (70% fosforrening, 90% BOD). I vissa fall krävs hög skyddsnivå (90% fosforrening, 50% kväverening, 90% BOD), framför allt i känsliga områden. Tekniker som kan klarar hög skyddsnivå är exempelvis torra toaletter, urinsorterande system, kemisk fällning och reningsverk. www.avloppsguiden.se visar vilka tekniker som klarar de olika skyddsnivåerna. På www.havochvatten.se kan du läsa mer om små avlopp, bland annat vilket regelverk som finns.

Så här går du till väga vid ansökan

- Kontakta konsult. Bestäm vilken avloppslösning du avser anlägga. Se www.vastervik.se och www.avloppsguiden.se
- Kontakta den gräv-/VVS-entreprenör som ska utföra arbetet.
- Gör en markundersökning (markens struktur och grundvattennivå).
- Fyll i Miljö- och byggnadskontorets blankett och bifoga situationsplan och markundersökning.
- Arbeten kan påbörjas efter att Miljö- och byggnadskontorets beslut erhållits.
- Arbeten ska slutredovisas med ett utförandeintyg, kontrollplan och fotodokumentation.

Så här handlägger Miljö- och byggnadskontoret ditt ärende

- Miljö- och byggnadskontoret tar emot din ansökan och begär i detta skede eller efter besök på plats in ev. komplettering.
- Vid behov hämtas synpunkter från grannar in. Du kan påskynda handläggningen genom att ordna grannars påskrift. Miljö- och byggnadskontoret gör i de allra flesta fall ett besök på fastigheten, gärna tillsammans med fastighetsägaren och tar därefter beslut i ärendet. I beslutet finns villkor för hur anläggningen ska utföras. OBS! Arbeten får inte påbörjas innan du fått beslutet. Kontakta Miljö- och byggnadskontoret om anläggningen inte kan utföras enligt beslutet.
- När anläggningen är klar och slutredovisning kommit in gör vi en granskning. Om anläggningen är utförd enligt beslut skickas en bekräftelse till dig och kommunens renhållare.

Några avstånd att tänka på

- Avloppsanläggning bör läggas mer än 10 m från ytvatten eller dike, ett avstånd på mer än 30 m är att rekommendera.
- Slamavskiljare bör läggas mer än 10 m från bostadshus, 4 m från fastighetsgräns samt 20 m från dricksvattentäkt.
- Täthetsprovad avloppsledning bör hålla ett avstånd på 10 m till vattentäkt. För icke-täthetsprovad avloppsledning bör ett avstånd på 20 meter säkerställas.
- Slamavskiljare och urintank ska vara åtkomliga för tömningsfordon (max 20 m från farbar väg/mark).

Omgivningspåverkan och kretslopp

Utsläpp av avloppsvatten har en mycket påtaglig påverkan på vattenmiljön och härrör främst från avloppsvattnets innehåll av fosfor, kväve, organiskt material, bakterier och virus. Utsläpp av näringsämnen till sjöar, vattendrag och havsvikar förorsakar övergödning med effekter som syrebrist, fiskdöd och algbloomningar. Andra betydande källor till övergödning är jordbruket och vägtrafiken. Bakterier och virus från hushållens avlopp kan förorena dricksvattenbrunnar och badvatten. De enskilda avloppen i Västerviks kommun uppskattas stå för ca hälften av utsläppen (från avlopp) av fosfor till vatten medan de endast belastas av en tiondel av befolkningen. Genom att förbättra din enskilda avloppsanläggning och använda fosfatfria tvätt- och diskmedel kan du medverka till minskade utsläpp till vårt vatten. Det är nödvändigt att vi i större utsträckning än idag återför växtnäringen (bl.a. fosfor, kväve) till jordbruket, dels av miljöskäl, dels för att fosfor är en ändlig resurs.

Efter slamavskiljning kan avloppsvatten renas på olika sätt. Infiltration, markbädd och minireningsverk är exempel på olika lösningar. Kemisk fällning, fosforfälla eller urinutsortering är kompletterande reningssteg som kan användas vid hög skyddsnivå. Det finns **faktablad om olika tekniklösningar** som går att hämta via Avloppsguiden.

Byggnmälan

Byggnmälan kan behövas då det rör sig om nytt våtrum eller större ombyggnation av våtrum. Kontakta VVS-inspektören på Miljö- och byggnadskontoret.

Kontakta oss, mer information

Kontakta Miljö- och byggnadskontoret med frågor och synpunkter på telefon: 010-355 48 43, 010-355 48 50 eller 010-355 48 11, expedition 010-355 48 18. Hämta gärna blanketter och informationsmaterial på vår hemsida www.vastervik.se

På www.avloppsguiden.se finns oberoende information om enskilt avlopp.

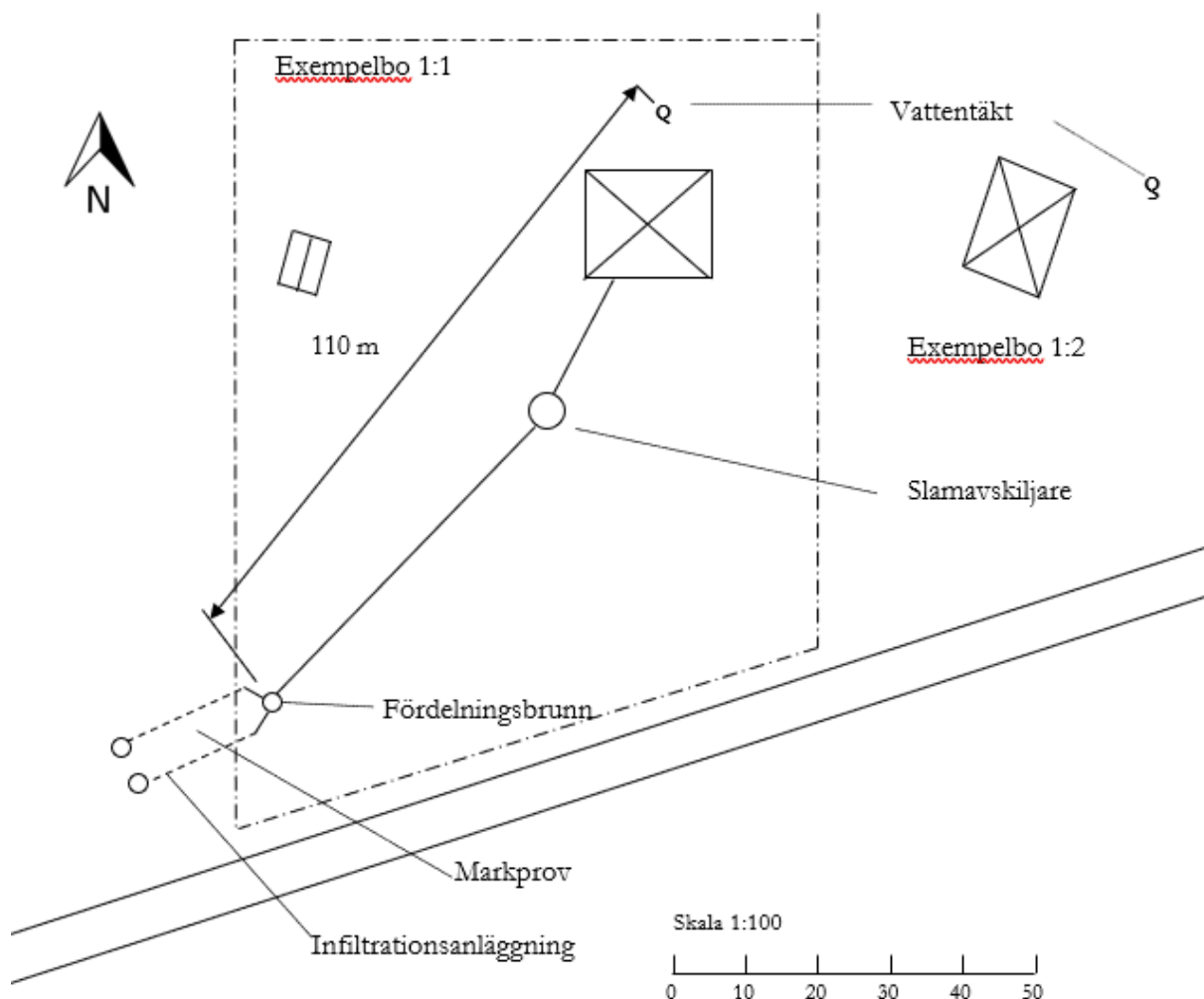
Vad en ansökan om att anlägga enskild avloppsanläggning ska innehålla

För att ditt avloppsärende skall kunna få en så snabb handläggning som möjligt skall följande handlingar lämnas in till Miljö- och byggnadskontoret i ett tidigt skede:

- Ifylld blankett för ansökan/anmälan
- Situationsplan med dricksvattenbrunnar inom 200 m markerade (se exempel nedan)
- Redovisning av markundersökning
- Skiss som visar avloppsanläggningens uppbyggnad (tvärskiss och längdsektion)
- Läggningsanvisningar och/eller produktblad där typ av avloppslösning framgår (gäller ex. kompakta moduler)
- Uppställningsplats för tankbil (slamtömning)
- Vid mer avancerad rening: anläggningens reningskapacitet, funktionsbeskrivning, skötselinstruktion

Exempel på situations som bifogas till en ansökan/anmälan

Markundersökning

Markundersökning behövs för att kunna avgöra om marken är lämplig för infiltration (ex. ej för tät). Det är viktigt att avståndet mellan spridningsledningar och högsta grundvattenytan eller berg är minst 1 meter. En provgröp som besiktas av sakkunnig eller miljöinspektör på plats kan i vissa fall ersätta markanalysen.

Så här gör du!

- En gräv-/VVS-entreprenör eller konsult kan hjälpa till med markundersökning. Perkolationsprov kan i vissa fall utföras i stället för siktanalys.
- På den plats där infiltration avses att ordnas gräver du en grop på ca 2 meters djup. På den nivå där infiltrationsledning skall placeras uttages ett jordprov, vanligen på ca 1 meters djup. Därunder behövs minst 1 meters genomsläpplig mark. Gräv gärna 2 gropar då det kan skilja mycket på några meter.
- Siktanalys kan utföras via ett antal ackrediterade laboratorier, se nedan. Förutom dessa företag kan även vissa grus-/betongstationer utföra siktanalyser. Skanskas betongstation i Gamleby utför enklare siktanalys. Beställning sker direkt via företagen. Skickas prov med post behöver de ca 1 liter jord.
- Markanalysen ska redovisas för Miljö- och byggnadskontoret i samband med ansökan.

Laboratorier som utför siktanalyser (Avloppsguiden 2024)

- BJERKING AB: Telefon: 010-211 80 54, Växel: 010-211 80 00, David Nilsson: 010-211 82 70, E-post: jessika.harbom@bjerking.se / info@bjerking.se; www.bjerking.se
- EUROFINS AGRO: Kontaktperson: Martin Lilje, Telefon: 010-490 84 41, E-post: martinlilje2@eurofins.se; www.eurofins.se
- GEOLABBET NORD AB: Kontaktperson: Arvid, Telefon: 070-365 41 10, E-post: arvid@geolabbet.se; www.geolabbet.se
- HJORTENS LABORATORIUM: Kontakt: Roine Svingen och Robert Lundqvist, Telefon: 063-13 23 55, E-post: info@hjordenslab.se; www.hjordenslab.se
- Labverk Sweden AB: Kontaktperson: Laith Al-Taie, Telefon: 076-084 54 25 / 076-090 12 71, E-post: info@labverk.se; www.labverk.se
- Mitta AB: Kontakt: Johan Renström, 070-368 79 94, johan.renstrom@mitta.se / Lina Johansson, 070-530 56 76, lina.johansson@mitta.se; www.mitta.se
- SKANSKA SVERIGE AB: Kontaktperson: Tommy Rosell, Telefon: 010-448 76 55, E-post: tommy.rosell@skanska.se; www.skanska.se
- (Utför endast perkolationstest) FANN VA-teknik AB: Telefon: 08-761 02 21, E-post: post@fann.se; www.fann.se/jordprov